

ΗΜΕΡΙΔΑ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ ΚΟΙΝΟΤΑΡΧΩΝ ΛΕΜΕΣΟΥ 20/11/2010- ΣΥΝΟΨΗ

Σ. ΑΛΕΤΡΑΡΗΣ ΤΑΥ: Καλωσορίζει τους παριστάμενους στη δημόσια συζήτηση με θέμα το προσχέδιο διαχείρισης υδάτων που διοργανώνεται για την εφαρμογή του άρθρου 14 της Οδηγίας Πλαίσιο περί υδάτων.

Εξηγεί ότι το όραμα του ΤΑΥ είναι η παροχή επαρκών ποσοτήτων νερού κατάλληλης ποιότητας σε προσιτή τιμή για όλες τις χρήσεις μέσω ορθολογικής ανάπτυξης και αιεφόρου διαχείρισης των υδατικών πόρων. Ως γνωστόν οι υδατικοί πόροι της Κύπρου εξαρτώνται ολοκληρωτικά από την βροχόπτωση και επηρεάζονται από τις κλιματικές αλλαγές και τις συχνές ξηρασίες. Η πολιτική της κυβέρνησης στον τομέα των υδάτων έχει ως κύριο άξονα την εφαρμογή της οδηγίας πλαίσιο περί υδάτων 2000/60 για την διατήρηση και βελτίωση του υδάτινου περιβάλλοντος μέσω συνετής και ορθολογικής χρησιμοποίησης των πόρων αυτών με βάση τις αρχές της προφύλαξης και της προληπτικής δράσης.

Εξηγεί το περιεχόμενο του διαχειριστικού σχεδίου και του προγράμματος μέτρων και το χρονοδιάγραμμα που έχει τεθεί.

Π. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ ΤΑΥ Εισήγηση

Σ. ΚΑΪΜΑΚΗ Εισήγηση

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ Εισήγηση

ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΙΣ ΦΟΡΕΩΝ

Χρ. Παπαχριστοφόρου, Κοινοτάρχης Αγρού. Ερωτά πως θα αντιμετωπισθούν η έλλειψη νερού στα ορεινά μέρη που δεν μπορεί να γίνει ούτε αφαλάτωση ούτε μεταφορά νερού εύκολα.

Υπάρχουν και κάποιες πηγές οι οποίες έχουν νερό μέχρι τον Απρίλη, Μάιο καμιά φορά και Ιούνιο. Ερωτά εάν μπορεί εκείνο το νερό να βρεθεί τρόπος να χρησιμοποιείται για εμπλουτισμούς στη διάρκεια του χειμώνα.

Με τον ίδιο τρόπο θα μπορούσε να αξιοποιηθεί το νερό των βιολογικών σταθμών.

Ερωτά τι πρόβλημα υπάρχει στον Αγρό.

Π. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ ΤΑΥ: Στον Αγρό υπάρχει ένας χώρος ανεξέλεγκτης διάθεσης απορριμμάτων ο οποίος έχει καταταγεί μάλιστα στους επικίνδυνους λόγω των στραγγιδίων τα οποία μπορεί να μπαίνουν στον υπόγειο υδροφόρα. Το Υπουργείο Εσωτερικών έχει κάνει μια μελέτη και έχει εντοπίσει τους 10 επικίνδυνους χώρους ανεξέλεγκτης διάθεσης

απορριμμάτων στην Κύπρο, ένας από τους οποίους είναι του Αγρού και προτίθεται να τους αποκαταστήσει.

Χρ. Παπαχριστοφόρου, Κοινοτάρχης Αγρού: Ερωτά με ποιο τρόπο θα δίνεται άδεια γεώτρησης στο μέλλον.

Σ. ΑΛΕΤΡΑΡΗΣ ΤΑΥ: Είναι φανερό ότι η μοναδική πηγή υδροδότησης των ορεινών περιοχών είναι οι υδροφορείς, οι γεωτρήσεις. Αλλά τούτο με την βασική προϋπόθεση ότι θα περιοριστεί η ανεξέλεγκτη άντληση, θα σταματήσει η ανόρουξη παράνομων γεωτρήσεων και θα γίνει μια πολύ πιο αυστηρή διαδικασία στην αδειοδότηση των γεωτρήσεων. Αυτό θα επιτευχτεί με το νέο νόμο.

Επίσης σαν γενική αρχή το ΤΑΥ ευνοεί σίγουρα τον εμπλουτισμό των υδροφορέων με ανακυκλωμένο νερό αλλά πρέπει να μελετηθεί πάντα η γεωλογία της περιοχής.

Αναφερθήκατε σε κάποιες εποχιακές πηγές που τον χειμώνα έχουν κάποια ροή νερού κατά πόσο μπορούσαν οι ροές αυτές να εμπλουτίσουν τους υδροφορείς πάλι. Αν η γεωλογία το επιτρέπει, το επαρχιακό γραφείο κατασκευάζει κάποια εμπλουτιστικά έργα, κάποια αναχώματα που υποβοηθούν στον εμπλουτισμό, φαντάζομαι ότι στα πλαίσια τούτα είναι να εξεταστεί και το αίτημα τούτο.

Α. Καυκαλιάς, Κοινοτάρχης Κάτω Μύλου: Αναφέρθηκε στο θέμα των βιολογικών σταθμών οι οποίοι έχουν ένα μεγάλο κόστος το οποίο δε μπορούν να αντέξουν οι κοινότητες με αποτέλεσμα η ροή των νερών να ρέει ανεπεξέργαστο στους ποταμούς. Σε συνάρτηση με την υπεράντληση που γίνεται από πολλές γεωτρήσεις της περιοχής, τα υπόγεια νερά ή τα επιφανειακά νερά να μεταφέρονται είτε στα χωράφια μας είτε στα σπίτια μας με πάρα πολύ ψηλό κόστος στην υγεία μας και στο περιβάλλον.

Λύματα γειτονικών κοινοτήτων (π.χ κοινότητα Αγ. Ιωάννη) καταλήγουν στον Κούρη ακατέργαστα.

Στην περιοχή Επισκοπή Ακρωτηρίου, υπάρχει αρκετή υπεράντληση και έχουν σοβαρά προβλήματα οι γεωργοί με τις αλμυρές γεωτρήσεις και πολλές φορές αναγκάζονται να κλέψουν νερό για να ποτίσουν τις φυτείες τους.

Σ. ΑΛΕΤΡΑΡΗΣ ΤΑΥ: Το ΤΑΥ δεν ευθύνεται για τον βιολογικό σταθμό, αφού υπάρχει Συμβούλιο Αποχετεύσεων του Αγρού.

Πιθανόν μια σκέψη που περνά από το νου μας είναι ένταξη αυτών των μικρών βιολογικών στα αστικά συμβούλια, που έχουν σίγουρα την τεχνική υποδομή, την τεχνογνωσία, με το κατάλληλο προσωπικό, για να αναλάβουν λειτουργία και συντήρηση. Μέσα στον προϋπολογισμό του Τμήματος για το 2011 έχουν μπει κάποια περιορισμένα λεφτά θάλαγα για να γίνουν κάποια βελτιωτικά έργα στους μικρούς βιολογικούς σταθμούς.

Στη Λευκωσία γίνεται μια καταγραφή όλων των παράνομων γεωτρήσεων σε μια πιλοτική περιοχή και φάνηκε καθαρά ότι για να πετύχει τούτο το πράγμα χρειάζεται η δική σας συμβολή και η δική σας βοήθεια.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ: Όσον αφορά τις γεωτρήσεις τώρα και τα υπόγεια νερά γενικά έχω αναφέρει ήδη ότι το Τρόδος έχει πρόβλημα υπεράντλησης. Χρειάζονται κάποια μέτρα για να βελτιώσουμε το ισοζύγιο μας, πρέπει να μειωθούν οι αντλήσεις.

Π. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ ΤΑΥ: Σαν μέτρο εισηγούμαστε στο πρόγραμμα μέτρων να γίνει λειτουργική επίβλεψη σε επαρχιακό επίπεδο από τα κεντρικά συμβούλια της κάθε επαρχίας.

Ν. Πατσάουρος, Κοινοτάρχης Πελενδρίου: Όσον αφορά στην υπεράντληση μερικές φορές είναι απαραίτητη π.χ σε περιόδους με μεγάλες θερμοκρασίες. Όταν ένας παραγωγός με αυτές τις φετινές ψηλές θερμοκρασίες οι οποίες επικρατούσαν στην Κύπρο έκαμε τόσους κόπους, μόχθους να φέρει τα φρούτα του σε ένα σημείο και όταν έπρεπε να ποτίζει δύο και τρεις φορές την εβδομάδα για να κάμει φρούτα Ένα δεύτερο θέμα είναι η λίπανσις. Μολύνονται τα υπόγεια νερά με τις λιπάνσεις και προπάντως όταν είναι ανεξέλεγκτες αυτές οι λιπάνσεις. Όμως αν δεν λιπάνουν αυτοί οι άνθρωποι, φρούτα δεν θα κάνουν.

Πρέπει να υπάρξει μια συνεργασία Υπουργείου Γεωργίας-Υπουργείου Εσωτερικών προκειμένου να δοθούν οι κατάλληλες αποζημιώσεις ώστε να μπορούν να εφαρμοστούν τα μέτρα.

Σ. ΑΛΕΤΡΑΡΗΣ ΤΑΥ: Έχουμε ένα περιορισμένο πόρο που λέγεται υδροφορέας, πρέπει να βάλουμε προτεραιότητες και σίγουρα το πόσιμο νερό των κατοίκων του Πελενδρίου προέχει και μετά μπαίνει σε επόμενη μοίρα η αναγκαιότητα για υπεράντληση του γεωργού. Το ίδιο σχόλιο ισχύει και για την αναγκαιότητα της λίπανσης.

Α. Καυκαρής, Κοινοτάρχης Μοναγρίου: Οκτώ κοινότητες της περιοχής μας εφάπτομαι με το φράγμα του Κούρη και καμιά δεν έχει αποχετευτικό σύστημα. Ερωτά κατά πόσον το ΤΑΥ έχει κάνει σε συνεργασία με τους άλλους αρμόδιους φορείς κάποιες μελέτες για τα αποχετευτικά συστήματα αυτών των κοινοτήτων.

Σ. ΑΛΕΤΡΑΡΗΣ ΤΑΥ: Το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων σε συνεργασία και με τις επαρχιακές δοικήσεις έχει κάμει αναγνωριστικές προκαταρκτικές μελέτες σ' ένα πολύ πολύ μεγάλο αριθμό κοινοτήτων για να διαφανεί η αναγκαιότητα κατασκευής αποχετευτικών έργων.

Λόγω όμως της οικονομικής κρίσης επικεντρωθήκαμε στην κατασκευή αποχετευτικών συστημάτων στις μεγάλες κοινότητες που έχουμε την υποχρέωση από την Ευρωπαϊκή Ένωση μέχρι το 2012 να κατασκευάσουμε.

Α. Ορφανός Κοινοτάρχης Τριμίκλινης: Μετά από οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν επιδοτούνται τα αρδευτικά οπότε έχουν μείνει στάσιμα τα πάντα. Δεν βελτιώνονται δεν

παίρνουν υδρομετρητές δε χωρίζονται τα παλιά αρδευτικά σε μονάδες δε μπορεί να γίνει κανένας έλεγχος ούτε στην κατανάλωση ούτε με οποιονδήποτε άλλο τρόπο με αποτέλεσμα να έχουμε πρόβλημα.

Αναφέρεται στην αναγκαιότητα κατασκευής μικρών φραγμάτων.

Σ. ΑΛΕΤΡΑΡΗΣ ΤΑΥ: Λόγω Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει αλλάξει η πολιτική όσον αναφορά τα αρδευτικά τμήματα. Ο έφορος κρατικών ενισχύσεων θεωρεί την βοήθεια που έδιδε το κράτος προς τα αρδευτικά τμήματα σαν κρατική ενίσχυση σαν επιδότηση και ήταν απόλυτος ότι έπρεπε να σταματήσει κάτι που το ελέγχει πολύ αυστηρά η Ευρωπαϊκή Ένωση γιατί δεν προάγει των ανταγωνισμό μεταξύ των γεωργών στην Ευρώπη.

Πρέπει όλοι να παραδεχτούμε την αποτυχία του συστήματος των μεμονωμένων βιολογικών σταθμών και μόνο η συμπλεγματοποίηση μπορεί να μας λύση το πρόβλημα. Σε ένα δύο χρόνια θα έχουν ξεπεραστεί τα οικονομικά προβλήματα και θα ξαναξεκινήσει το πρόγραμμα των μικρών κοινοτήτων.

Όσον αφορά στα νέα φράγματα μικρά μέχρι ενός εκατομμυρίου το ΤΑΥ θεωρεί ότι είναι υπερβολικά δύσκολο εάν όχι αδύνατο να γίνουν τέτοιου είδους επεμβάσεις πλέον στους ποταμούς. Πρέπει να το πάρουμε απόφαση ότι η υδατοπρομήθεια των ορεινών περιοχών θα στηρίζεται αποκλειστικά στις γεωτρήσεις. Πρέπει να διαφυλάξουμε να εμπλουτίσουμε να ενισχύσουμε τους υδροφορείς των ορεινών περιοχών πρέπει να περιοριστούν οι αντλήσεις για να υπάρχει νερό και για τα παιδιά μας και για τα εγγόνια μας.

Α. Ρουσιάς, Κοινοτάρχης Λάνιας: Χρειάζεται μία αναβάθμιση της οργάνωσης των αρδευτικών συνδέσμων.

Δεν μπορεί να γίνει περισσότερη εξοικονόμηση νερού τουλάχιστον στην κοινότητα που είμαι εγώ εκεί τόσο ψηλά τα τέλη από κάποιους τόνους και πάνω που δεν νομίζω να μπορέσει να γίνει άλλη εξοικονόμηση.

Η πολιτική του τμήματος σας έρχεται σε σύγκρουση με την πολιτική ενός άλλου Υπουργείου του Υπουργείου Εσωτερικών το οποίο ενθαρρύνει με προγράμματα οικονομικής φύσης νεαρά ζευγάρια να κατοικήσουν εις την ύπαιθρο και να υπάρξει μια τέλος πάντων άνθηση των κατοίκων στα χωριά τους. Αυτό θα αυξήσει σημαντικά τις ανάγκες των ορεινών κοινοτήτων για πόσιμο νερό. Ερωτά σε ποιο υψόμετρο είναι δυνατή η μεταφορά αφαλατωμένου νερού εάν αυτό δεν μπορεί να γίνει τότε θα πρέπει να μελετηθεί ένα διυλιστήριο το οποίο θα παίρνει νερό από το φράχτη που δικαιοματικά έχουμε και μεις δικαιώματα πάνω σε κείνο το νερό του φράχτη που είναι δίπλα μας να γίνει ένα διυλιστήριο πιο ψηλά να ικανοποιήσει τις μελλοντικές ανάγκες .

Σ. ΑΛΕΤΡΑΡΗΣ ΤΑΥ: Το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων δίνει την απαραίτητη τεχνική βοήθεια στα αρδευτικά τμήματα.

Πάντα υπάρχουν περιθώρια εξοικονόμησης του νερού και πρέπει να γίνεται προσπάθεια εξοικονόμησης

Αυτό που αναφέρατε για ένα μελλοντικό διυλιστήριο στο ποταμό του Κούρη ή στο φράγμα του Κούρη δε μπορώ να πω ότι είμαι αρνητικός θέλει όμως κάποια μελέτη.

Ι. Σαζού Κοινοτάρχης Άγιου Μάμα: Ζητά να μπει στον προϋπολογισμό του 2011 η αλλαγή του δικτύου για το πόσιμο νερό.

Σ. ΑΛΕΤΡΑΡΗΣ ΤΑΥ: Θα προσπαθήσουμε να προωθήσουμε την έναρξη της αλλαγής του δικτύου μέσα στο 2011. Είναι έργο του μισού εκατομμυρίου περίπου Ευρώ, δεν πρέπει να περιμένουμε ότι είναι κάτι που μπορεί να γίνει σε ένα χρόνο, θα προσπαθήσουμε να το βάλουμε σε φάσεις όπως κάναμε με πολλές κοινότητες.

Α. Προδρόμου, Κοινοτάρχης Παραμαλίου: Στην περιοχή των Αγγλικών Βάσεων γίνονται ανεξέλεγκτες αντλήσεις.

Α. Παλούζος Κοινοτάρχης Ύψωνα. Μέχρι το 2006 υπήρχε η απόφαση ο Ύψωνας να πάει με τις άλλες 4 κοινότητες της Δυτικής Λεμεσού σε κοινό αποχετευτικό σύστημα με βιολογικό σταθμό στην Επισκοπή. Το 2008 η κοινότητα Ύψωνα μαζί με την κοινότητα Κολοσσίου και την κοινότητα της Ερήμης αποφασίσαμε να ενταχθούμε στο ΣΑΛΑ. Δυστυχώς όμως παρόλες τις δεσμεύσεις καμία επίσημη απάντηση δεν πήραμε.

Το δεύτερο είναι ότι το σύστημα υδατοπρομήθειας είναι πολύ παλιό (της δεκαετίας του 1960). Υπάρχει μεγάλο δίκτυο αρκετών χιλιομέτρων με αμιαντοσωλήνες και άλλες πεπαλαιωμένες σωλήνες μεταλλικές οι οποίες δυστυχώς έχουν αυξήσει το ποσοστό διαρροής πέραν των επιτρεπτών ορίων. Παράκλησή μας είναι όπως το ΤΑΥ δει με κάθε κατανόηση αυτό το θέμα για να μπορέσουμε και εμείς να αλλάξουμε μέρος του δικτύου μας.

Σ. ΑΛΕΤΡΑΡΗΣ ΤΑΥ: Είναι αλήθεια ότι κατεβάλλετο μια προσπάθεια και οι 4 κοινότητες, δηλαδή και η Ερήμη και το Κολόσσι και ο Ύψωνας και η Επισκοπή να ενταχθούν στο ΣΑΛΑ και είχαμε εκτιμήσει πολύ τη στάση τη δική σας και των άλλων κοινοτήτων, είχαμε βρει όντως αντίδραση από την Επισκοπή η οποία θάλεγα ότι συνεχίζεται μέχρι σήμερα.

Α. Παλούζος, Κοινοτάρχης Ύψωνα: Εμείς βρήκαμε και χώρο για βιολογικό σταθμό στην πρώτη βιομηχανική περιοχή Λεμεσού που γειτνιάζει με τον Ύψωνα, και μάλιστα έγινε και ο σχεδιασμός. Έγινε παρουσίαση πρόσφατα στην Υπηρεσία Περιβάλλοντος με παρουσία δικών σας μηχανικών. Αλλά λύσαμε το πρόβλημα της Επισκοπής. Είμαστε ανεξάρτητα πλέον από εκείνο το σύστημα.

Σ. ΑΛΕΤΡΑΡΗΣ ΤΑΥ: Δεν πρόκειται να γίνει βιολογικός σταθμός στην Επισκοπή από μόνος του. Είτε θα ενταχθεί στο ΣΑΛΑ είτε απλούστατα δεν θα γίνει τίποτα. Όσον αφορά στο

θλεμνα του δικτύου Υδατοπρομήθειας, θα μπορούσατε να ενταχθείτε στο Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λεμεσού;

Χρ. Παπαχριστοφόρου, Κοινοτάρχης Αγρού: Στον Αγρό υπάρχουν διατρήσεις από τις οποίες αντλούν νερό και το παίρνουν και το πωλούν.

Δεν ξέρω κατά πόσο θα μπορούσε να γίνει σκέψη, μελέτη ώστε όλες οι κοινότητες της περιοχής εκεί, να συνενωθούν, να συμπλεγματοποιηθούν και να κάνουν ένα βιολογικό ώστε να τους καλύψει όλους: Κυπερούντα, Χανδριά, Αγγίδια, Αγρός, Άγιος Θεόδωρος, Άγιος Ιωάννης, Κάτω Μύλος. Δίμες, Ποταμίτισσα. Αν γινόταν ένας βιολογικός για να καλύψει όλες τούτες τις κοινότητες, τότε θα περιοριζόντουσαν πολύ τα λειτουργικά κόσθη.

Και το τρίτο. Το δίκτυο του Αγρού, είναι παλιό, δεν ξέρω αν υπάρχει πρόγραμμα για να αλλάξει.

Σ. ΑΛΕΤΡΑΡΗΣ ΤΑΥ: Όταν λέμε συμπλεγματοποίηση πραγματικά τούτο εννοούμε. Τούτο είναι η λύση

Σε σχέση με τα εμφιαλωτήρα. Αυτά λειτουργούν κάτω από συγκεκριμένη άδεια και δεν είναι τόσα πολλά εμφιαλωτήρια παγκύπρια, είναι κάτι που το ελέγχουμε σε τακτική βάση. Σε σχέση με το δίκτυο του Αγρού θα πρέπει να διερευνηθεί το θέμα.

Ν. Πατσάουρος, Κοινοτάρχης Πελενδρίου: Στο Πελλένδρι το πόσιμο νερό είναι ακατάλληλο. Περνούν οι σωλήνες μας μέσα από περιβόλια τα οποία λιπαίνονται, σπάζουν συνεχώς και το νερό μολύνεται.

Σ. ΑΛΕΤΡΑΡΗΣ ΤΑΥ: Πολλές κοινότητες έχουν παρόμοιες ανάγκες. Το τμήμα πάντα προσπαθεί να ιεραρχεί τις ανάγκες των κοινοτήτων και κάνει προγραμματισμούς για αντικατάσταση, επέκταση, αλλαγή, ενίσχυση των δικτύων.

Σ. Πασχαλίδης, Επαρχιακός Μηχανικός ΤΑΥ: Έχουμε πάρει δείγματα έχουμε κάνει αναλύσεις και το νερό ήταν καθόλα κατάλληλο, κανένα πρόβλημα.

Υπάρχει αίτημα της κοινότητας για αντικατάσταση αυτού του αγωγού και θα προχωρήσουμε με την αντικατάσταση του αγωγού υδατοπρομήθειας.

Ι. ΚΑΡΑΒΟΚΥΡΗΣ: Η άποψή μας ως σύμβουλοι, είναι ότι χρειάζεται, μεσοπρόθεσμα, να σκέφτεσαι τουλάχιστον σε επίπεδο επαρχίας τη λειτουργία αποχετεύσεων και υδρεύσεων.

Α. Καυκαλιάς, Κοινοτάρχης Κάτω Μύλου: Χρειάζεται η βοήθεια του ΤΑΥ, κυρίως σε ζητήματα διαχείρισης αρδευτικών δικτύων, αλλά και οι τοπικές κοινότητες εμείς να μην απεμπολούν τις δικές τους ευθύνες. Ευχαριστώ.

Π. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ ΤΑΥ: Ευχαριστεί θερμά.